

Examenul de bacalaureat național 2015

Proba E. b)

BAREM DE EVALUARE ȘI DE NOTARE

Limba și literatura maghiară maternă
Filiera teoretică – Profilul umanist
Filiera vocațională – Profilul pedagogic

Clasa a XII-a

Simulare

- Se punctează orice modalitate de rezolvare corectă a cerințelor.
- Nu se acordă fracțiuni de punct. Nu se acordă punctaje intermediare, altele decât cele precizate explicit în barem.
- Se acordă 10 puncte din oficiu. Nota finală se calculează prin împărțirea la 10 a punctajului total obținut pentru lucrare.

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

a. cím és szöveg viszonyának az értelmezése

5 pont

Érvényes, szövegpéldákkal alátámasztott, kifejtett válasz 5 pont, érvényes, de csak részben kifejtett válasz. 4 pont, részben érvényes, kifejtett válasz 3 pont, részben érvényes, részben kifejtett válasz 2 pont, kísérlet a válaszáadásra 1 pont.

Lehetséges válasz: a jelzős szó szerkezetből álló cím kiemeli a vers alapszimbólumát, és megjelöli a vers témáját. A költemény a durva, műveletlen magyar társadalmi közegben ellehetetlenülő művész tragikus sorsáról szól.

b. az ellentét szerepe a szövegben

5 pont

Érvényes, szövegpéldákkal alátámasztott, kifejtett válasz 5 pont, érvényes, de csak részben kifejtett válasz. 4 pont, részben érvényes, kifejtett válasz 3 pont, részben érvényes, részben kifejtett válasz 2 pont, kísérlet a válaszáadásra 1 pont.

Lehetséges válasz: a szöveget az ellentét alakzata szervezi: éles ellentét feszül a versben kirajzolódó művész portréja és a poétát körülvevő durva környezet között.

c. a Hortobágy-szimbólum köré szerveződő motívumok értelmezése

5 pont

Érvényes, szövegpéldákkal alátámasztott, kifejtett válasz 5 pont, érvényes, de csak részben kifejtett válasz. 4 pont, részben érvényes, kifejtett válasz 3 pont, részben érvényes, részben kifejtett válasz 2 pont, kísérlet a válaszáadásra 1 pont.

Lehetséges válasz: az elmaradott, műveletlen és durva társadalmi közegre vonatkozó Hortobágy-szimbólum köré épülő motívumok (*csorda-népek, lelegelték, piszkos, gatyás, bamba társak, csorda, káromkodott, fűtyörészett*) az alkotó, értéket teremtő élet lehetetlenségét hangsúlyozzák. Ilyen környezetben az érzékeny, a művészi szép iránt fogékony ember vágyai, törekvései kudarcot vallanak, a művész itt vagy elnémul, vagy környezetéhez alkalmazkodva maga is eldurvul. A híres magyar Hortobágyon nincs szükség a művészetre, a csorda-népek csupán állati vegetációra képesek, az értéket jelentő virágot egyszerűen lelegelik.

d. a vers hangulatát meghatározó esztétikai minőségek

5 pont

Érvényes, szövegpéldákkal alátámasztott, kifejtett válasz 5 pont, érvényes, de csak részben kifejtett válasz. 4 pont, részben érvényes, kifejtett válasz 3 pont, részben érvényes, részben kifejtett válasz 2 pont, kísérlet a válaszáadásra 1 pont.

Lehetséges válasz: az irónia (pl. híres magyar Hortobágy) és a tragikum/a groteszk (a választékos, ünnepélyes, pozitív jelentésű és az alantas, negatív jelentésű és hangulatú szavak egymás mellettsége, a fenséges és alantas egyidejűsége)

Tökéletesen összefüggő szöveg, logikus gondolatmenet, helyes fogalomhasználat **5 pont**

Probă scrisă la limba și literatura maghiară maternă

Simulare

Barem de evaluare și de notare

Filiera teoretică – Profilul umanist; Filiera vocațională – Profilul pedagogic

Helyenként töredezett gondolatmenet, helyes fogalomhasználat 3 pont, logikus gondolatmenet, helytelen fogalomhasználat 3 pont, töredezett gondolatmenet, helytelen fogalomhasználat 1 pont.

Helyesírás, nyelvhelyesség **5 pont**

SUBIECTUL al II-lea **(30 de puncte)**

Bármely, a javítókulcstól eltérő helyes válasz maximális pontot ér.

a. A szöveg kommunikációs funkciója **4 pont**

Lehetséges válasz: ismeretközlő funkció, a középiskolai tanítás céljával kapcsolatos információk közlése; kijelentő mondatok

b. Három különböző nyelvtani kapcsolóelem megnevezése **6 pont**

Lehetséges válasz: *s, csakhog*y = kötőszó, *e, arról* = mutató névmás, *-aink, -unk* (gondolataink, tanításunk) = birtokos személyjel

c. A középiskolai tanítás célja **5 pont**

Lehetséges válasz: gondolkodni és beszélni tanítani

d. Szövegalkotás

Az érvelő szövegtípus követelményeinek betartása (logikai összefüggések, ok-okozati rend, meggyőző érvek)

5 pont

A témához való igazodás

5 pont

Logikus gondolatvezetés, szövegkohézió, nyelvhelyesség, helyesírás **5 pont**

SUBIECTUL al III-lea **(30 de puncte)**

a. a választott alkotás műfaji sajátosságai **5 pont**

Érvényes, a választott irodalmi alkotás ismeretén alapuló, kifejtett válasz 5 pont, érvényes, de csak részben kifejtett válasz 4 pont, részben érvényes, kifejtett válasz 3 pont, részben érvényes, részben kifejtett válasz 2 pont, kísérlet a válaszadásra 1 pont.

Lehetséges válasz: a novella vagy a regény műfaji sajátosságainak példázása (pl. a novella prózai kisépikai műfaj, kevés szereplője van, a hős életének egyetlen mozzanatát ragadja ki, olyan eseményt, mely a szereplő életében fordulatot hoz. A regény műfaji jellemzői a nagy terjedelem, hosszabb időtartamot felölelő történet, szerteágazó cselekmény, fő- és mellékszereplők, részletesen kidolgozott jellemek.

b. a történetalkítás sajátosságai a választott műben **5 pont**

Érvényes, a választott irodalmi alkotás ismeretén alapuló, kifejtett válasz 5 pont, érvényes, de csak részben kifejtett válasz 4 pont, részben érvényes, kifejtett válasz 3 pont, részben érvényes, részben kifejtett válasz 2 pont, kísérlet a válaszadásra 1 pont.

Lehetséges válasz: a metonimikus és/vagy metaforikus történetalkítás sajátosságainak a kiemelése (pl. lineáris cselekményvezetés, kronologikusság, ok-okozati összefüggés az események között/ismétlődő, metaforikus jelentésű mozzanatok, motívumok, az idősíkok és a nézőpontok váltogatása, külső és belső történés viszonya stb.)

c. az időkezelés sajátosságai a választott műben **5 pont**

Érvényes, a választott irodalmi alkotás ismeretén alapuló, kifejtett válasz 5 pont, érvényes, de csak részben kifejtett válasz 4 pont, részben érvényes, kifejtett válasz 3 pont, részben érvényes, részben kifejtett válasz 2 pont, kísérlet a válaszadásra 1 pont.

Lehetséges válasz: az idő folyamatossága/az idő megszakíttottsága, lineáris/retrospektív időkezelés/többszörös idősíkváltás, külső és/vagy belső idő, lineáris és/vagy ciklikus és/vagy mitikus idő stb.

d. a szereplők megformálásának eljárásai a választott műben **5 pont**

Érvényes, a választott irodalmi alkotás ismeretén alapuló, kifejtett válasz 5 pont, érvényes, de csak részben kifejtett válasz 4 pont, részben érvényes, kifejtett válasz 3 pont, részben érvényes, részben kifejtett válasz 2 pont, kísérlet a válaszadásra 1 pont.

Lehetséges válasz: elbeszélői leírás, más szereplők általi jellemzés, cselekedtetés, beszéltetés, környezet általi jellemzés, párhuzamba állítás, tipizálás, allegorizálás, névadás stb.

Az értekezés tartalmi és formai jegyeinek betartása, logikus gondolatmenet, szövegkohézió, helyes fogalomhasználat **5 pont**

Tökéletesen összefüggő szöveg, logikus gondolatmenet, helyes fogalomhasználat, tartalmi és formai jegyek betartása 5 pont, helyenként töredezett gondolatmenet, helyes fogalomhasználat, két-három jellemző tárgyalása 3 pont, logikus gondolatmenet, helytelen fogalomhasználat 3 pont, töredezett gondolatmenet, helytelen fogalomhasználat, kísérlet értekező szöveg alkotására 1 pont.

Helyesírás, nyelvhelyesség

5 pont